

MS.11.	Świadczenie usług opiekuńczych i wspomagających rozwój dziecka	325905	Opiekunka dziecięca	OMZ PKZ(MS.a)
--------	--	--------	---------------------	------------------

OPIEKUNKA DZIECIĘCA

325905

1. CELE KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie opiekunka dziecięca powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- 1) planowania i organizowania pracy opiekuńczej, wychowawczej i edukacyjnej;
- 2) pielęgnowania dziecka zdrowego, chorego i niepełnosprawnego;
- 3) prowadzenia działań wychowawczych i edukacyjnych wspomagających rozwój psychomotoryczny dziecka;
- 4) promowania zdrowia i prowadzenia działań profilaktycznych;
- 5) udzielania pomocy w stanach zagrożenia zdrowotnego dziecka.

2. EFEKTY KSZTAŁCENIA

Do wykonywania wyżej wymienionych zadań zawodowych jest niezbędne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, na które składają się:

- 1) efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów;

(BHP). Bezpieczeństwo i higiena pracy

Uczeń:

- 1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią;
- 2) rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska w Polsce;
- 3) określa prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 4) przewiduje zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z wykonywaniem zadań zawodowych;
- 5) określa zagrożenia związane z występowaniem szkodliwych czynników w środowisku pracy;
- 6) określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka;
- 7) organizuje stanowisko pracy zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;
- 8) stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych;
- 9) przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;
- 10) udziela pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia.

(PDG). Podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej

Uczeń:

- 1) stosuje pojęcia z obszaru funkcjonowania gospodarki rynkowej;

- 2) stosuje przepisy prawa pracy, przepisy prawa dotyczące ochrony danych osobowych oraz przepisy prawa podatkowego i prawa autorskiego;
- 3) stosuje przepisy prawa dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej;
- 4) rozróżnia przedsiębiorstwa i instytucje występujące w branży i powiązania między nimi;
- 5) analizuje działania prowadzone przez przedsiębiorstwa funkcjonujące w branży;
- 6) inicjuje wspólne przedsięwzięcia z różnymi przedsiębiorstwami z branży;
- 7) przygotowuje dokumentację niezbędną do uruchomienia i prowadzenia działalności gospodarczej;
- 8) prowadzi korespondencję związaną z prowadzeniem działalności gospodarczej;
- 9) obsługuje urządzenia biurowe oraz stosuje programy komputerowe wspomagające prowadzenie działalności gospodarczej;
- 10) planuje i podejmuje działania marketingowe prowadzonej działalności gospodarczej;
- 11) planuje działania związane z wprowadzaniem innowacyjnych rozwiązań;
- 12) stosuje zasady normalizacji;
- 13) optymalizuje koszty i przychody prowadzonej działalności gospodarczej.

(JOZ). Język obcy ukierunkowany zawodowo

Uczeń:

- 1) posługuje się zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiających realizację zadań zawodowych;
- 2) interpretuje wypowiedzi dotyczące wykonywania typowych czynności zawodowych artykułowane powoli i wyraźnie, w standardowej odmianie języka;
- 3) analizuje i interpretuje krótkie teksty pisemne dotyczące wykonywania typowych czynności zawodowych;
- 4) formułuje krótkie i zrozumiałe wypowiedzi oraz teksty pisemne umożliwiające komunikowanie się w środowisku pracy;
- 5) korzysta z obcojęzycznych źródeł informacji.

(KPS). Kompetencje personalne i społeczne

Uczeń:

- 1) przestrzega zasad kultury i etyki;
- 2) jest kreatywny i konsekwentny w realizacji zadań;
- 3) potrafi planować działania i zarządzać czasem;
- 4) przewiduje skutki podejmowanych działań;
- 5) ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania;
- 6) jest otwarty na zmiany;
- 7) stosuje techniki radzenia sobie ze stresem;
- 8) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe;
- 9) przestrzega tajemnicy zawodowej;
- 10) negocjuje warunki porozumień;
- 11) jest komunikatywny;
- 12) stosuje metody i techniki rozwiązywania problemów;
- 13) współpracuje w zespole.

(OMZ). Organizacja pracy małych zespołów (wyłącznie dla zawodów nauczanych na poziomie technika)

Uczeń:

- 1) planuje i organizuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań;
- 2) dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań;
- 3) kieruje wykonaniem przydzielonych zadań;
- 4) monitoruje i ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań;
- 5) wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakość pracy;
- 6) stosuje metody motywacji do pracy;
- 7) komunikuje się ze współpracownikami.

2) efekty kształcenia wspólne dla zawodów w ramach obszaru medyczno-społecznego, stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów PKZ(MS.a);

PKZ(MS.a) Umiejętności stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodach: opiekun medyczny, terapeuta zajęciowy, ortoptystka, opiekunka dziecięca, technik masażysta, higienistka stomatologiczna, asystentka stomatologiczna, technik ortopeda, technik dentystyczny, protetyk słuchu, technik farmaceutyczny, technik sterylizacji medycznej, technik elektroradiolog, technik elektroniki i informatyki medycznej

Uczeń:

- 1) wyjaśnia ogólną budowę i funkcje organizmu człowieka;
- 2) charakteryzuje podstawowe pojęcia z zakresu zdrowia oraz promocji i profilaktyki zdrowia;
- 3) przestrzega zasad promocji zdrowia i zdrowego stylu życia;
- 4) wyjaśnia pojęcia z zakresu patologii, charakteryzuje objawy i przyczyny zaburzeń oraz zmian chorobowych;
- 5) przestrzega zasad postępowania w przypadku podejrzenia występowania przemocy;
- 6) charakteryzuje stany nagłego zagrożenia życia;
- 7) dokonuje oceny parametrów podstawowych funkcji życiowych;
- 8) udziela, zgodnie z kompetencjami zawodowymi, pierwszej pomocy w stanach zagrożenia życia i zdrowia;
- 9) rozróżnia sposoby postępowania w razie bezpośredniego kontaktu z materiałem biologicznie skażonym;
- 10) przestrzega zasad bezpieczeństwa związanych z materiałami biologicznie skażonymi;
- 11) przestrzega zasad aseptyki i antyseptyki;
- 12) komunikuje się z pacjentem, jego rodziną i grupą społeczną;
- 13) charakteryzuje prawne i etyczne uwarunkowania zawodu;
- 14) identyfikuje miejsce i rolę zawodu w ramach organizacji systemu ochrony zdrowia na poziomie krajowym i europejskim;
- 15) sporządza, prowadzi i archiwizuje dokumentację medyczną zgodnie z przepisami prawa;
- 16) stosuje przepisy prawa dotyczące realizacji zadań zawodowych;
- 17) współpracuje w zespole wielodyscyplinarnym zapewniającym ciągłość opieki nad pacjentem;
- 18) charakteryzuje organizację ochrony zdrowia w Polsce;
- 19) wyjaśnia zasady funkcjonowania systemu ubezpieczeń zdrowotnych w Polsce;
- 20) określa źródła i sposoby finansowania świadczeń zdrowotnych;
- 21) wyjaśnia specyfikę rynku usług medycznych;

- 22) przestrzega zasad etycznego postępowania w stosunku do pacjentów oraz współpracowników;
- 23) posługuje się językiem migowym (nie dotyczy zawodu technik masażysta nauczanego w technikum);
- 24) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań.

3) efekty kształcenia właściwe dla kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie opiekunka dziecięca: **MS.11. Świadczenie usług opiekuńczych i wspomagających rozwój dziecka.**

MS.11. Świadczenie usług opiekuńczych i wspomagających rozwój dziecka

1. Pielęgnowanie dziecka zdrowego

Uczeń:

- 1) zapewnia bezpieczeństwo dziecku;
- 2) rozpoznaje i określa potrzeby dziecka zdrowego, dostrzega związek między zaspakajaniem potrzeb a rozwojem dziecka;
- 3) zaspakaja potrzeby biologiczne dziecka stosownie do jego wieku oraz stanu psychofizycznego;
- 4) wykonuje zabiegi higieniczno-pielęgnacyjne zgodnie z obowiązującymi zasadami i procedurami;
- 5) planuje profilaktykę próchnicy i schorzeń wieku dziecięcego;
- 6) prowadzi działania profilaktyczne oraz kształtuje nawyki prozdrowotne;
- 7) określa normy rozwoju fizycznego dziecka i dobiera metody jego oceny;
- 8) obserwuje i ocenia rozwój fizyczny dziecka;
- 9) rozpoznaje symptomy krzywdzenia dziecka oraz przestrzega procedur postępowania w przypadku wystąpienia podejrzenia krzywdzenia dziecka;
- 10) dba o odżywianie dziecka zgodne z normami żywieniowymi;
- 11) analizuje jadłospisy pod kątem zawartości składników pokarmowych;
- 12) przygotowuje podstawowe posiłki uwzględniające zalecenia dietetyczne;
- 13) analizuje i prowadzi dokumentację pielęgnacyjną dziecka zdrowego;
- 14) planuje formy i zasady współpracy oraz współpracuje z pracownikami placówki w zakresie pielęgnowania dziecka;
- 15) planuje i organizuje czynności pielęgnacyjne u dziecka zdrowego, uwzględniając specyfikę placówki, w której przebywa dziecko;
- 16) określa cele, zadania i wymagania zdrowotno-higieniczne dla instytucji opiekuńczo-wychowawczych sprawujących opiekę nad małym dzieckiem.

2. Pielęgnowanie dziecka chorego i niepełnosprawnego

Uczeń:

- 1) zapewnia bezpieczeństwo dziecku choremu i niepełnosprawnemu;
- 2) rozpoznaje potrzeby dziecka chorego i niepełnosprawnego;
- 3) zaspakaja potrzeby biologiczne i psychospołeczne dziecka chorego i niepełnosprawnego z uwzględnieniem jego wieku i stanu zdrowia;
- 4) przestrzega zasad pielęgnowania dziecka ze schorzeniami poszczególnych układów i narządów;
- 5) wykonuje zabiegi higieniczno-pielęgnacyjne, dostosowując technikę ich wykonania do stanu zdrowia dziecka i zaleceń zespołu terapeutycznego;
- 6) określa przyczyny i objawy kliniczne chorób wieku dziecięcego, metody ich leczenia i zapobiegania im;
- 7) ocenia wpływ choroby na stan psychiczny dziecka;
- 8) reaguje na zmiany w wyglądzie i zachowaniu dziecka chorego;

- 9) dokonuje pomiaru parametrów życiowych u dziecka oraz interpretuje wyniki;
- 10) rozróżnia rodzaje niepełnosprawności oraz metody rehabilitacji;
- 11) uczestniczy w rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego;
- 12) przestrzega zasad i drogi podawania leków;
- 13) podaje dziecku leki na zlecenie lekarza;
- 14) określa rolę mechanizmów obronnych i adaptacyjnych organizmu dziecka;
- 15) prowadzi dokumentację pielęgnacyjną dziecka chorego;
- 16) dobiera formy i przestrzega zasad współpracy z zespołem terapeutycznym;
- 17) charakteryzuje organizację i specyfikę pracy w placówce opieki nad dzieckiem oraz współpracuje z zespołem terapeutycznym;
- 18) towarzyszy dziecku podczas badań i zabiegów specjalistycznych.

3. Wychowanie i edukowanie dziecka

Uczeń:

- 1) przestrzega norm i określa fazy rozwoju małego dziecka, charakteryzuje podstawowe procesy psychiczne dziecka;
- 2) ocenia rozwój psychomotoryczny dziecka w zakresie poszczególnych sfer;
- 3) dobiera materiały i pomoce dydaktyczne dla dzieci w poszczególnych grupach rozwojowych;
- 4) prowadzi zabawy stymulujące rozwój dziecka w zakresie poszczególnych sfer, z uwzględnieniem wieku dziecka i jego możliwości psychofizycznych;
- 5) analizuje i dobiera utwory literackie do wieku i możliwości percepcyjnych dziecka;
- 6) stymuluje aktywność werbalną dziecka, wykorzystując różne techniki i utwory literackie;
- 7) przygotowuje i przedstawia inscenizacje dla dzieci;
- 8) charakteryzuje czynniki wpływające na kształtowanie osobowości i zachowanie dziecka;
- 9) kształtuje u dziecka pozytywne zachowania i cechy osobowości;
- 10) stosuje metody zapobiegania negatywnym zachowaniom dziecka;
- 11) dobiera metody rozwijania samodzielności dziecka;
- 12) rozwija samodzielność dziecka różnymi metodami;
- 13) określa rodzaje i etapy procesu adaptacji dziecka do nowych warunków oraz wspiera dziecko w okresie adaptacji;
- 14) stosuje metody łagodzenia negatywnych emocji u dziecka;
- 15) określa istotę i fazy choroby sierocej oraz stwarza warunki zapobiegające powstawaniu i rozwojowi choroby sierocej;
- 16) określa zaburzenia rozwojowe i problemy wychowawcze występujące u małego dziecka;
- 17) dobiera metody pracy wychowawczej z dzieckiem niepełnosprawnym i stwarzającym problemy wychowawcze;
- 18) planuje i prowadzi indywidualne zajęcia wyrównawcze;
- 19) organizuje pracę wychowawczą w poszczególnych grupach rozwojowych;
- 20) planuje formy współpracy z opiekunami dziecka oraz specjalistami w zakresie wspomaganie rozwoju i wychowania;
- 21) współpracuje z opiekunami dziecka oraz specjalistami w zakresie wspomaganie rozwoju i wychowania;
- 22) ocenia efekty pracy dydaktyczno-wychowawczej.

4. Rozwijanie wrażliwości artystycznej dziecka

Uczeń:

- 1) wykonuje pomoce dydaktyczne, dekoracje okolicznościowe, scenografie oraz lalki, kukiełki i kostiumy do inscenizacji i balów, posługując się różnymi technikami plastycznymi;
- 2) dobiera techniki plastyczne i metody prowadzenia zajęć do wieku i możliwości dziecka;
- 3) prowadzi zajęcia techniczne i plastyczne z dziećmi w poszczególnych grupach rozwojowych;
- 4) wykonuje z dziećmi i dla dzieci zabawki i prace plastyczne z różnorodnych materiałów i surowców;
- 5) rozwija zainteresowania dzieci twórczością plastyczną i techniczną;
- 6) określa rolę utworów muzycznych w rozwoju i kształtowaniu osobowości dziecka;
- 7) dobiera utwory muzyczne dla dzieci w poszczególnych grupach rozwojowych;
- 8) śpiewa piosenki dziecięce i gra na wybranych instrumentach muzycznych;
- 9) tworzy proste układy taneczne do muzyki uwzględniając wiek, poziom rozwoju i możliwości dzieci;
- 10) prowadzi zabawy muzyczno-ruchowe z uwzględnieniem wieku, poziomu rozwoju i możliwości dzieci.

3. WARUNKI REALIZACJI KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE

Szkoła podejmująca kształcenie w zawodzie opiekunka dziecięca powinna posiadać następujące pomieszczenia dydaktyczne:

- 1) pracownię wychowania dziecka, wyposażoną w: zabawki i pomoce dydaktyczne do stymulacji wszechstronnego rozwoju niemowlęcia oraz dziecka w 2., 3. i 4. roku życia; kąciki tematyczne, płyty CD z piosenkami i bajkami dla dzieci, flanelograf z elementami graficznymi, plansze i tablice dotyczące fonetyki, sprzęt i pomoce do przedstawień, teatrzyków dla dzieci, stanowisko z lustrem do ćwiczeń aparatu artykulacyjnego, narzędzia diagnozujące rozwój psychomotoryczny dziecka, biblioteczkę z literaturą dla dzieci, biblioteczkę tematyczną wyposażoną w literaturę przedmiotową, czasopisma, albumy, filmy dydaktyczne dotyczące wychowania dziecka, psychologii, pedagogiki, defektologii, sprzęt audiowizualny, taki jak: telewizor, odtwarzacz DVD, odtwarzacz video, rzutnik pisma; ekran biały, komputer z pakietem programów biurowych, projektor multimedialny;
- 2) pracownię pielęgnowania dziecka, wyposażoną w: łóżeczka dla noworodków i niemowląt, stoły do przewijania, fantomy noworodka i niemowlęcia, stolik zabiegowy, wagę lekarską, kącik do kąpieli, kącik do karmienia niemowlęcia, kącik higieniczny, instalację bieżącej wody, bieliznę pościelową, bieliznę dziecięcą, środki do pielęgnacji, środki antyseptyczne, sprzęt i przybory do: toalety i kąpieli niemowląt, pojenia i karmienia niemowląt, mierzenia temperatury, toalety jamy ustnej, likwidacji zmian skórnych, pomoce dydaktyczne do promowania zdrowia, biblioteczkę tematyczną wyposażoną w literaturę przedmiotową, czasopisma, albumy i filmy dotyczące anatomii i fizjologii oraz pielęgnowania dziecka i schorzeń wieku dziecięcego;
- 3) pracownię muzyczną, wyposażoną w: płytotekę z utworami dla dzieci, muzyką poważną i ludową, śpiewniki dziecięce, instrumenty muzyczne, biblioteczkę tematyczną wyposażoną w literaturę przedmiotową i czasopisma dotyczące edukacji muzycznej;
- 4) pracownię plastyczno-techniczną wyposażoną w: materiały, narzędzia i przybory do prac technicznych i plastycznych, maszynę do szycia, żelazko i deskę do prasowania, zgrzewarkę do folii, instalację ciepłej wody, szafy, tablice korkowe,

stoły do pracy, biblioteczkę tematyczną wyposażoną w literaturę przedmiotową i czasopisma dotyczące edukacji plastycznej;

- 5) pracownię pierwszej pomocy, wyposażoną w: fantomy osoby dorosłej, dziecka, niemowlęcia do resuscytacji krążeniowo-oddechowej, wyroby medyczne do: bandażowania, zakładania opatrunków, okładów, tamowania krwawień, unieruchamiania kończyn, środki do dezynfekcji ran, przyrządy do pomiaru temperatury i aparat do pomiaru ciśnienia, apteczkę pierwszej pomocy, filmy dydaktyczne dotyczące pierwszej pomocy.

Kształcenie praktyczne może odbywać się w: pracowniach szkolnych, placówkach dziennej i całodobowej opieki nad dziećmi (żłobkach, przedszkolach, domach małego dziecka) oraz innych podmiotach stanowiących potencjalne miejsce zatrudnienia absolwentów szkół kształcących w zawodzie.

Praktyka zawodowa powinna być zorganizowana w wymiarze 4 tygodni (160 godzin).

4. MINIMALNA LICZBA GODZIN KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO¹⁾

Efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów oraz efekty kształcenia wspólne dla zawodów w ramach obszaru medyczno- -społecznego stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów	430 godz.
MS.11. Świadczenie usług opiekuńczych i wspomagających rozwój dziecka	950 godz.

¹⁾ W szkole liczbę godzin kształcenia zawodowego należy dostosować do wymiaru godzin określonego w przepisach w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół, przewidzianego dla kształcenia zawodowego w danym typie szkoły, zachowując, z wyjątkiem szkoły policealnej dla dorosłych, minimalną liczbę godzin wskazanych w tabeli odpowiednio dla efektów kształcenia: wspólnych dla wszystkich zawodów i wspólnych dla zawodów w ramach obszaru kształcenia, stanowiących podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów oraz właściwych dla kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie.